

“వాణ్ణి చెడగొడుతున్నావు నాన్నా!” అన్నాడు
 మా అబ్బాయి. మా మనవడు వేణుని
 హైదరాబాదు వంపించేసని.

నాకు తెలుసు.

వాడిలా అనడం మొదటిసారి కాదు. వేణు
 గురించి ఏ మంచిపని తలపెట్టి అమలుచేసినా
 వాడిలాగే అంటున్నాడు.

వేణుకి నేనేంచేసినా వాడు వృద్ధిలోకి రావ
 దానికే చేసాను. కాని, వీడున్నాడే, మావాడు -
 వాడు కొడుకేదో నా మాటలు విని చెడిపోతున్నా
 దన్నట్టుగా మాట్లాడతాడు.

అదంతా నామీద కచ్చు; వేణుమీద అనూ
 యానూ కాకపోతే మరేవెంటి?

వేణుగాణ్ణి బి. ఎస్సీ అనర్కు చదవమని
 వా లేరు పంపేను. వీణ్ణి పంపేనా... వేణుకి
 మంత్రిగారి మనవరాలి సంబంధం మాట్లాడేను.
 వీడికి మాట్లాడేనా?

అనూయి వుండే; ఒక్కొక్కప్పుడు ఎవరి
 మీదికి ఒరుగుతుందో చెప్పలేం, కన్నకొడుకు
 మీదికే మళ్ళొచ్చు. కచ్చువుండే; ఎవరిమీద
 కలగొచ్చో ఒక్కొక్కప్పుడు చెప్పలేం. కన్న
 తండ్రిమీదికే తిరగొచ్చు..... చెప్పలేం కదా!

అలాగే, పాపం; మావాడు కొడుకు
 అభివృద్ధిలో కొచ్చే సున్నాడని - ఆ అభివృద్ధికి
 సాజెత్తు వాడితాత; అంటే వీడి తండ్రే కారకు
 డని తెలిసికూడా - ఎప్పుడూ దేనికో ఊహలా
 గింజుకుపోతూ వుంటాడు.

అంతెందుకు?

వాణ్ణి - ఒరే బి, ఎస్సీ అనర్కుకి వెళ్ళరా.
 అన్నాను. సరే, తాతయ్యా అన్నాడు. స్టూక్లి
 యర్ పిజిక్స్ చదవరా అన్నాను. అనగానే
 వీడు-పానకంలో పుడకలా అద్దొచ్చేసి స్టూక్లి
 యర్ పిజిక్స్ ఎండుకు నాన్నా అది స్టూఅయితే
 తావచ్చు గాని క్లియర్ కాదుగదా - అన్నాడు.

వాడలా ఏవో సొడ్డు పెడతాడని నాకు
 తెలుసును.

కాని నేనేమీ జవాబు చెప్పట్టలే క
 పోయింది.

మా వేణుగాడు తకిమని చెప్పేడు సమాధానం
 “మనం చదివి పారేద్దాం నాన్నా. అప్పుడది
 “స్టూ” కాదు; క్లియర్ కూడా అయిపోతుంది.”

“శభాషేరా! నా పేరు నిలబెట్ట గలిగినవాడివి;
 నా మనవడివి సువ్వారా!” అని అనాడే అను
 తున్నాను; నేను. “—నీలాగే అందరూ ఆ
 సబ్బక్కు చదవడానికి ఉత్సాహం చూపించి అణు
 శక్తిని అభివృద్ధిచేస్తే ఆ చైనావాడు మనమీదికి
 దండయాత్రకి రాకనే పోనుగదా” అని వాణ్ణి
 పట్టి గొనే మెచ్చుకొని వాడికి హుషారొచ్చేను.

“కరెక్ట్ తాతయ్యా” - అంటాడు వాడు.
 నేను వాడి మంచి ఆలోచించి ఏం చెప్పినా
 సరే—

అంతేగాదు. వాడికి నా గురించి సదశ్రిప్రా
 యం వుంది. “తాతయ్యా; సువ్వ ఆ రోజుల్లో

ఇట్లు. మే విధేయుడు

భమిడి పాటి రామగోపాలం

ఇట్లు మీ విధేయుడు

పుట్టవలసినవాడివికాదు తాతయ్యా, ఈ రోజు కూడా నీమేధ నీ చురుకుతనం యిలా వున్నాయంటే అప్పుడింతెంతలా వుండేవాడివోకదా!" అన్నాడు వాడోసారి.

"వోర్-వోరి: పొగడం ఆపరా, మీ నాన్న చల్లగావుండ: ఏమిటో కావాలి గా బోలు. తిన్నగా చెప్పేడువు!" అన్నాను.

"అదికాదు తాతయ్యా. అసలు నీ స్తు తాతయ్యా అనడానికి నోర్రాదు, బాదాయ్ అనా లనిసిస్తోంది. వంట కాలవ పవకొండడుగులూ ఒక్కగెంతులో దాచేస్తావు. అరవై బాల్బల నీళ్ళు సునాయాసంగా తోడుకొని అవలీలగా నెత్తిన పోసుకుంటావు. నాన్న ఆసీసు వ్యవహారాల దగ్గర్నుండి అమ్మ అంటు తోమింప

దందాకా నీ సలహాలేదే క్షణం వెళ్ళదు. ఇప్పటి వాళ్ళల్లో ఇంత ఓపికేది, ఓర్వేది" మంచిదే ఒకరిమీద ఒకరికి సదభిప్రాయం వుండడం, అది అభివృద్ధికి కారణం అయినంతకాలం.

వాడు- మొన్ననే ఆనర్స్ ఆస్పర్సరాసి అనాకాపల్లి పచ్చాడు కదా.

"జనారన్ కాజాలంటి కుర్రాడులెండి" బన్ క్రీమలాంటివాడు, తియ్యటివాడు; మెత్తటివాడు చల్లటివాడు" అది వాడిని గురించి వో మనవరాలు చెప్పినమాట.

అయితే మాత్రం వాణ్ణి ఆ కిండ్రికి అంత సుకువుగా అందనిసానా! వెర్రిపిల్ల, వాడెవడను కుంటున్నాది, దాని మనస్సులోకి వేణుగోసాలం గారి మనవడంటే నా పడువు. నా ప్రతిష్ఠ, నా ఆశ. నా తపస్సు కదా!

వాణ్ణి లాకాయి లూకాయి వాళ్ళచేతికి చిక్కనిసానా? అంతంతమాత్రం పిల్లలెవరూ వాడికి తగదు!

మొన్నటికి మొన్న- వాడు తిన్నగా పరీక్షలురాసి ఆరోగ్యంగా ఇంటికొస్తేవారు తిరుపతి వాస్తానని. దర్శనం చేసుకుంటానని మొక్కుకున్నానా?

వెళ్లెనా లేదా! వాణ్ణి రమ్మన్నాను-వాడు- రా లేను తాతయ్యా. అన్నాడు, కొన్ని పుస్తకాలు చదవాలి తాతయ్యా! మామూలుగా పాసయినా క్లాసాచ్చినా అవి చదవాలి తాతయ్యా అవసరం అన్నాడు సరే వుండిపోరా అన్నాను.

తిరుపతి, కాళహస్తి, కంచి, రామేశ్వరం అన్నీ తిరిగోచ్చేను. అందరు దేవుళ్ళ కటాక్షం నా మీదున్నది. నా మీదుంటే వాడిమీదున్నట్టేకదా.

అలా వున్నప్పటికీ వాణ్ణి చెడగొట్టటానికి ఏవో ప్రయత్నాలు జరుగుతూనే వున్నాయంటే ఏమిటనుకోవాలి.

ఏదీ. మొత్తం నేనింట్లో లేకుండాపోయింది. సరిగ్గా పద్దెనిమిది రోజులు సుమండ్రి-అంతే!

అ పద్దెనిమిది రోజులకీ వెర్రిబాగులాడు తోటకూర మొక్క నీళ్ళు పొయ్యకపోతే వాడి పోయినట్టు, నా సహవాసం, సలహాలేక-ఎలాగో అయిపోయాడు.

అల్లం దూరాన్ని నేను కనబడగావే - "వాచ్చేవా తాతయ్యా! - నువ్వొక రావే అనుకున్నాను! అక్కడెక్కడో సన్యాసుల్లో కలిసి పోతావనుకున్నాను." అంటూ మాటల్లో విచారం వ్యక్తపరుస్తున్నా. మొహం మాత్రం వచ్చే సంవత్సరం కేలండర్లాగ పెట్టేశాడు.

నీ అభివృద్ధి పూర్తికాకుండా ఎలా వెళ్ళిపోతానా!" అనుకుని "ఏమిటా నాయనా"

అన్నాను వాణ్ణి దగిరికి తీసుకొని. కొంచెం అనునయ వాక్యాలు చెప్పేను.

కాని, వాడి కవి బాల్లేడు.

అవును మరి. అంత షాకు తిన్నాడు వాడు!

"సాహిమాం కృవయా తాతా. అన్యథా కరణం నాస్తి. త్వమేవ కరణం మమా" అంటూ నామీద పడిపోయేడు.

"ఏమిటా సంగతి" అని తీరుబాటుగా విచారినే - నమ్మరు. నే చెబితే!

కన్న తల్లిదండ్రులే అంత అన్యాయం చేసారా అని ముక్కు మీద వేలేసుకుంటారు. ఇండువో ఏవో మాయుంది అంటారు.

మాయాలేదూ, మర్మంలేదు. జరిగిందిదిటా- నేనలా తిరుపతికి బందెక్కగానే ఇలా ఎక్కణ్ణిచో వో సమ్మంధం తీసుకొచ్చేట్టు. వాళ్ళ నాన్న వాడికి!

"ఇంకేమున్నాది తాతయ్యా. లగాలు పెట్టు గోడం ఆలిస్యం" అని భోరుమన్నాడు కుర్రాడు.

"పిల్లని చూశేదంటున్నావు కదూ. ఇంకా అవకాశం వుందిరా! పిల్ల నచ్చలేదు పొమ్మంటే సరి! తీరిపోతుంది!" అని వోదార్చేను.

"ప్రాబో చూపించేరు తాతయ్యా! పిల్ల బాగానే వుంది."

"వోరి వెర్రికుట్టా! ప్రాబోచూసి పిల్ల బాగున్నదని చెప్పేనేవా! ఇంకవిన్ను ఒడ్డెక్కించడం వెలగరా!?" అని కవీరికాసు వాణ్ణి.

"అదికాదు తాతయ్యా..."

'వీడి కాదు; పో...' అని వాణ్ణి దులిపేసినా నేనూళ్ళో లేని సమయంచూసి నా కొడుకేగదా అని స్వతంత్రించి యింత పని చేసిన మా వాడి మీద నా కరికాలిమంట నెత్తికెక్కింది. వీడికిలా వుండా అనుకొని, ఈ సంబంధం ఎలా గేనా చెడగొడతానని శపథం పట్టేను.

పట్టకపోతే నే ననుకున్న పని కాదుకదా మరి నేను రామేశ్వరం కంచీగించి వెళ్ళొస్తున్నప్పుడు మెద్రాసులో వోరోజు ఆగేను. అక్కడ రంగనాథం కనబడి హరి గురించి చెప్పేడు.

హరి గురించి వాడు చెప్పేదేమిటి: వాడు గొప్పవాడయ్యేడని; మంత్రే ప్రోయేడని నాకు పేపరు చదివితే తెలియలేదా యేమిటి-?

మేం చదువుకొనేటప్పుడు; మా ముగ్గురం వొక జట్టు; ఒక నెట్టు; విడిపోతే వొట్టు- అన్నట్టు.

అదొక పురాణ యుగం- ఆ రోజులూ అ పూసూ ఎందుగిని, ఓనాడు ఉన్నట్టే వుండి హరిగాడు - ఒరే అబ్బాయిలూ మనం ముగ్గురం వొక్కటే కదా అన్నాడు.

అవునూ మరి - అంతే కదా అన్నాం మేం. 'మీరు చూస్తూ వుండండి నేను మీ కన్నా ఎంతో ఎంతో గొప్పవాణ్ణి అయిపోతాను' అన్నాడు హరి.

ఆయుర్వేదము -
జాతీయ వైద్యము
 కుకనష్టము, నరముల బలహీనత, గుండె దడ, రక్తపుపోటు, అతిమాత్రము మొదలగు అనేక వ్యాధులకు ఆయుర్వేదములో నమ్మకమైన చికిత్సలు గలవు.
 ఉచిత సలహాలకు:
ఇండియన్ మెడిసిన్ హౌస్,
 (నెర్విటాల్ ఉత్పత్తిదారులు)
 విజయవాడ - 2.

1968-69 లో మీ అదృష్టము
 మీరు ఒక పోస్టుకార్డు మీద ఏ పుష్పం పేరే నా వ్రాసి మీ అడ్రసు తెలుపండి. మేము మీకు రాబోయే పన్నెండు నెలలలో జరుగు ముఖ్యసంఘటనలు, అనగా వ్యాపారంలో లాభ నష్టాలు, సర్వీసులో ప్రమోషన్, ట్రాన్స్ఫర్లు, పిల్లల జననం, వివాహం, సుఖ సంతోషాలు మరియు చెడునక్షత్రాలకు శాంతి చేసుకొను విధానాలు రు. 1. 21 లకే సంపెదము. పోస్టేజి అదనం. ఒక తపా చూసిన తృప్తిచెందగలరు.
P. DEV DUTT SHASTRI
 RAJ JYOTIHI (A.J.W.)
 P.B No. 86 JULLUNDUR CITY

చదువు సహం లో మా నే నీ వాడు రాజకీ యాలో దిగిపోయేడు. జై లో కూచుని దేశమంటే మట్టి కాదోయ్ దేశ మంటే సొతం త్రమోయ్ అని వుస్తకాలు రాసేశాడు. స్వతంత్రం ఒచ్చింది; ఏదీనీందిలే అని వాణ్ణి కొట్టిపారేసేం. మేం... ఆ తరువాత ఓసారి వాడెక్కడో కనబడితేకూడా నువ్వు గొప్పవాడివి. కాకేమిటా కృష్ణుడు వుట్టిన వవిత్ర స్థలంలో ఏళ్ళ తరబడి గడిపేవు అని వేళాకోళం కూడా ఆడిసేను.

వాడు; ఆ హరిగాడు ఇప్పుడు గౌరవనీయు డైపోయి. మంత్రే హైదరాబాదులో కూచున్నాడు.

రంగనాథం చెప్పిన రహస్యమేమిటి. మరి! — అదే హరి మనవరాలు ఒక జవరాలు మూటకట్టిన వరాలు పెళ్ళి తెదిగి సిద్ధంగా వున్నది. దానికి పెళ్ళి చేదామని తలపెట్టేట హరి.

వాడు మంత్రి అవడం, ఒంటినిండా డబ్బు వూసుకున్న ఆ అమ్మాయి ఆటోమేటిగా అంద ముగా కనపడం అదీ యిదీ చూసి ఆ అమ్మాయిని నే చేసుకుంటానంటే నేనే ఎందుకు చేసుకోకూడదంటూ చుట్టాలి వీల్లలా బంధువుల అబ్బాయిలూ ఎగబడారుట.

అటూ యిటూ చూసి నేను ఆదర్శవాదిని; నాకు అందరూ సమానులే అంటూ పేపర్లో వరుడు కావలెను మార్కు ప్రకటన వోటి వేయించేడు. అది నాకు చూపించేడు రంగనాథం.

అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది—

ఆవేళ హరి "హరిగాడు"గా వుంటున్నప్పుడు ఒరే నేను గొప్పవాణ్ణిపోతానరా అంటే— నేను నీకన్నా గొప్పవాణ్ణి అయిపోతాను చూస్తూ వుండాలి అని నేనూ అన్నాను.

ఆవేళ సరదాకే అనుండొచ్చు.

అది ఇవాళ నిజం చెయ్యొచ్చు కదా!

ఆ విల్ల, నాకొడుకు కోడలైతే; మా వేణు గాడు నా వేరు విలబెట్టగలిగితే నేను వాడి కన్నా గొప్పవాణ్ణి అనలే కదా.

అప్పుడు హరిమీద గిరి పడ్డట్టే కదా.

అందుకని—

"ఒరే; నువ్వు గువ్వవేగా ఈ ప్రకటనకి జవాబుగా నీ దరఖాస్తు పంపరా" అన్నాను.

'మరి ఆ పాలకొండ సమ్మంధమో" అన్నాడు వాడు.

"పాలకుండా లేదు నీళ్ళకుండా లేదు..... అన్నట్టు వాణ్ణి మనీ గోత్రం వొకటి కాదురా; సంబంధం ఎలా కలుపుకుంటారు?" అని కోప్పడ్డాను.

ఒకటే అయ్యంటుంది, గోత్రం.

లేకపోతే ఆ సంబంధం ఆలా పునీగిపోతుందా?

గాథా వళి - 110

మంచివాడు

అది సోక్రటీస్ జీవితంలో ఆఖరి రోజు. బంధువులంతా సోక్రటీస్ చుట్టూ చేరి దుఃఖిస్తున్నారు. వారితో కొద్ది నిమిషములు మాత్రమే మాట్లాడి పంపేశాడు.

ఇంతలో ఒక భటుడు వచ్చి సోక్రటీస్ విషము త్రాగవలసిన సమయము దగ్గరపడిన దని చెప్పాడు. ఆ మాటలు చెబుతున్నప్పుడు ఆ భటుడికి కండ్లనీరు తిరుగుట సోక్రటీస్

గమనించాడు. సోక్రటీస్ తన మిత్రుడైన క్రిటోతో ఇలా అన్నాడు:

"ఈ భటుడెంత మంచివాడు! నే నిక్కడున్నంత కాలమూ నా మంచి చెడలను విచారిస్తూండేవాడు. ఇప్పుడు నా కోసం కన్నీరు కారుస్తున్నాడు. ఈ భటుడు పురుషోత్తముడు. కాబట్టి ఇతని మాట నేను తప్పక పాటించాలి. వీడి, తొందరగా విషం తెమ్మను"

పులిచెర్ల సాంబశివరావు

"డియర్ శాతయ్యా :

నీకు ఆనేక నమస్కారాలు ... నువ్వెంత మంచివాడవో ఇక్కణ్ణుంచి చూస్తే కూడా కనబడుతున్నది. నీకు నా థాంక్స్—

ఉ తరం రాయమన్నాను, రాశాడు బాగానే వుంది. కాని ఈ సొదంతా ఎందుకు, నాకు తెలీదా! వాడికి నా మీద సద్భావం గౌరవం ఉన్నదని?

"సరే— ఇక్కడ దిగగానే ఒహారు అవుపించాడు. వాడు అరడుగుల ఎత్తున్నాడు, ఆ అరడుగులూ చాలేవన్నట్టు వాడి నెత్తిమీద మూరెడు తలపాగా చుట్టబెట్టేడు, దానిమీద మళ్ళా— కోడి పుంజుకి బుర్రమీదుంటుంది చూసేవూ, కుచ్చిక్కు పోసినట్టు కుచ్చు— అలాంటిదొక పింఛం కట్టేడు, వాడు మరి రైల్వోంచి దిగుతున్న వాళ్ళ నందర్నీ అడుగుతున్నాడోయేమో. నన్నూ అడిగేడు— వేణుగోపాలంగారు తమ రేనా" అని.

నేను నువ్వు చెప్పినట్టుగు, దరాగా బిగుసుకు పోయి "నీ పేరేమి?" అన్నాను. దానికి వాడు సహండాకా వంగిపోయి. 'నా పే రప్పలసావిఠి బాబూ. తనవ రనకాపిల్లి నించే గదండి రాడం" అనేసేడు. ఓరీ వెరవా; నువ్వు మాచేపు వాడి పేనా. అయితే నీ దగిర నా పప్పులెలా వుడుకు తాయిలా అనుకొని వెంటనే ప్లేటు మార్చినేను.

"పేద కారొకటితెచ్చేడు శాతయ్యా, వాడు. ఆ పెద్దికారులో. ఈ హైదరాబాదులో చాలా వాళ్లొక పెద్దదయిన ఈ బిల్లింగులోకి నన్ను లాక్కొచ్చాడు శాతయ్యా వాడు. నీ సలహాలు అమూల్యం! అన్నీ పాటిస్తున్నాను.

"మూడురోజు లయిందా; ఇంకా నాలుగు రోజులుండమంటున్నారు వీళ్ళు! ముఖ్యంగా, మీ హరిగాడు.

"రాగానే యింట్లో వాళ్ళందరికీ ఆయనే

స్వయంగా పరివయం చేసేడు. మంత్రి అంతటి వాడు నన్ను అంత గౌరవంగా చూస్తున్నా నాకు మతిపోకుండా వున్నదంటే అది సలహాలు జ్ఞాపకం వుండుకోడంవల్లనే కదా. — నువ్వు అన్నావు కదా — ఎక్కడా తలవంచవద్దు. అడిగితేనేగాని కులం గోత్రం పితృ పితామహా నామాలు చెప్పొద్దు— అన్నావు. వాళ్ళు అడగా లేదు. నేను చెప్పాలేదు. ఇంత సంస్కారం అంతస్తూ వున్నవాళ్ళు అలాంటి సిల్లీ డిజేబ్బు అడుగుతారా! ఊరూ, ఆస్తులూ, చదువు సంధ్యాజ్ఞానం దర్పం యివేచూసేరు, వాళ్ళు. మిస్టర్ వేణు. బి, ఎస్సీ ఆనర్స్ (న్యూక్లియర్ ఫిజిక్స్) అనే గుర్తించేరు నన్ను వీళ్ళు, నాకు మాత్రం పలానా మా శాతయ్య మనవణ్ణిరా అని చెప్పేయాలని మహా వుంది.

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మక మైన
హెడన్ సాతో
చీకత్తును సొందండి
- శస్త్రచీకత్తు
అవసరములేదు!

ఇట్లు మీ విధేయుడు

ఆ అమ్మాయి పేరు ప్రమీల — పేరుకుతగ్గి పిల్లలే..... ఉండడానికేమో మహా అందంగా వుంది. పూరిగా వరించిరానే, తాతయ్యా నువ్వు దెబ్బలాట కొస్తావు నేను వాళ్ళ వల్ల పడిపోయేనని నామీద కస్సుమంటావు. వాళ్ళ ప్రలోభానికి లొంగిపోయేనని తిడితావు.

పేరుకితగ్గి పిల్ల అన్నాను కదూ అంతచోరవా రైర్యం యొక్కదా చూశేడు నేను! అఖిరికి మా క్లాస్మేట్ ప్రసన్నకూడా ఎప్పుడో వోసారి మొగణ్ణిమానీ బెదిరినట్టు తలవంచినట్టు, అడికుడేనని అంగీకరించినట్టు జ్ఞాపకం — కాని ఈ ప్రమీలా ...? అమ్మ నాయినో!....."

ఉత్తరం చదువుతువుంటే నాకు అనంద భాష్యాలొస్తున్నాయి. మా మనవడు వేణు గోపాలం మణి పూస! వాడు హరితే అల్లుడు కావలసినవాడు. చిన్నవాడయిపోడం చేత వాడి మనవరాలికి మొగుడవుతున్నాడు. వాడు నా పరువు నిలవెడతాడు. నా ప్రతిజ్ఞకి ప్రాణం పోస్తాడు.

"నన్ను స్వయంగా కార్లో వెట్టుకు తిమ్మ తోంది తాతయ్యా! అంటే ద్రైవదూ ప్యూస్ గీస్ ఎవ్వరూ వుండరన్నమాట, నన్ను ముందు నీళ్లకి రమ్మంటుంది. కబుర్లు చెప్పమంటుంది. మాట్లాడుతుంది. ఎదురుగావచ్చే దిల్లింగులూ దృశ్యాలూ అన్నీ వర్ణించి చెబుతుంది. నాకు ద్రైవింగ్ రావనిచెప్పే, విసుక్కోలేదు. నీకేం ఖర్చు ద్రైవింగు నేర్చుకోడానికి కన్నాది. ఎన్ని కబుర్లు చెప్పింది. నే చెప్పినవెన్ని విన్నాది. — ఇవన్నీ నేను రాయలేను తాతయ్యా. రాయక పోతే నువ్వు దెబ్బలాటకొస్తావుగాని నా వల్లకాదు దాదా.

'నన్ను వాళ్ళ కేస్ మేట్స్. ప్రెండ్స్. టీచర్స్ అందరికీ పరిచయం చేసింది. తను సంగీతం నేర్చుకున్న హిందుస్తానీ విద్వాంసు రాలి. ఇంగ్లీషుదాన్స్ నేర్చుకున్న క్లబ్, కొన్నాళ్లు

సరదాగా అభ్యసించి మానేసిన స్కర్చ్ చర్ నెం టర్ చుక్కో ముఠిదారి మేనక్కోకళ్ళు. చీప్ నైకెటరీ మనవరాళ్ళు; తమ్ముడు కూతుళ్ళు. కొతగా ఐ. ఏ. ఎస్. పానె క్లాస్ తా లే జీ కొచ్చిన బ్రెయిట్ యంగ్మెన్ అండ్ విమెన్ — ఎంతమందో మూడురోజుల్లో దెబ్బ మందికి పైగా ఇంతంతలేపి గొప్పవాళ్ళని పరిచయం చేసింది. నేనువాలా అబ్బణ్ణి అనుకుంటూ వుండే ఖాణ్ణి తాతయ్యా. కాని అలాకానే కాదు.

నేను ఉండడానికి అ పెద్దదవంతిలో వొక ఏర్ కండిషండగది యిచ్చేరు తాతయ్యా. అక్కడ నా కొక్కడికే ప్రత్యేకం. మీట నొక్కితే వెంటనే రావడానిక్కూడా ఎవడూ ఉండదు. విమిషంన్నర వడుతుంది. టెబ్ పాస్ లోంచి ప్యూస్ రావడానికి. వాడు నా పిలుపు వినగలడుగాని నేను గదిలో మాట్లాడేది విన్నే కన్నమాట. ఆ గదిలో రాత్రి పడీ, పడకొందూ పన్నెండూ—ఎన్ని గంటలవుతున్నా ఒక్కతే నాలో కబుర్లు చెబుతూ వొంటరిగా కూర్చుండి పోతుంది ప్రమీల. దాగుందా?...అబ్బే, ఏం లేదు తాతయ్యా! నీ మాట దాటుతానా? నేనంత తొందరపడతానా?

అయింది వీడి దాద్యత ఇన్నాళ్ళకి వదిలింది.

• • •

ఆ అయిదురోజులూ మావాణ్ణి తిరుతునే వున్నాను! మా వేణుగణ్ణి మెచ్చుకుంటూనే వున్నాను.

అయిదో రోజున "వచ్చేకాను తాతయ్యా" అంటూ వచ్చేకాడు నా జీవనదీపం, నా ప్రతిజ్ఞ పాటవం, మా వంశ ప్రతిష్ఠా పాలకుడు, మా మనవడు వేణుగోపాలాడు.

వెనకాతల అప్పరసలాంటి అమ్మాయి సిగ్గు లొలకబోస్తూ లోపలి కొస్తోంది.

"అరి నీ దారుణం తగలెయ్యా! వెంట బెట్టుకు మరీ వొచ్చావా యేమిటి?" అనుకుని గుడ్లు తేలేకాను.

"కమిన్ సరస్వతి! ఈయన మా తాతగారు నన్నింత వాణ్ణి చేపిం దీయనే!" అన్నాడు వేణు; నన్ను చూపెడుతూ.

'నమస్కారవండీ" అని ఆ పిల్ల విన యంగా నవ్వింది. మా వాడికి తగిన ఊదూ జోటూ, వాడూ పొడుగునూ.

కాని సరస్వతిరంటున్నాడేమిటి. ఆ ని మొహం వేలేకాను. ఒహవేళ పేరూ గట్లా మార్చుకోలేదు గద!

అయినా వీడి కో యిలా పంపేదేమిటి. హరి! - అని యిచ్చిందిగానే వుంది. ఏమో! ఇదీ వొక రకం గొప్ప సంప్రదాయ మేమో!

'ఏమిటా వేణూ యిది. నే నెవరో ఆ పిల్లకి చెప్పేవు; బాగానే వుంది; కాని ఆ పిల్లవకో.

కతా కమామీమా నాకు చెప్పట్లలేదుట్రా?" అన్నాను లేని నవ్వు తెచ్చుకుంటూ.

"చెప్పాగా!" మా వేణుగారు; అప్పుడప్పుడు నేను నవ్వుతూ వుంటానే; అంత గడుసుగా నవ్వేడు, అటు తిరిగి" పడ సరస్వతి! లోపలి కెళ్ళు. అమ్మ ఉంటుంది. నమస్కారం చేసి నిన్ను నువ్వు పరిచయం చేసుకో. నే విప్పడే తాతయ్యతో మాట్లాడి వచ్చేస్తాను. అమ్మదిగిర దేనికి మొహమాటపడకు మీ - కానీ అడి రయారు చేయించు, అక్కా కోడలా వొకరై పోండి" అన్నాడు.

ఎన్ని నే ర్చే డు, వేణుగారు! పైగా ఆ అమ్మాయి పెంపుడు పావురంలా వాడి మాట లకి మెతగా అందంగా ముడుచుకుంటూ. లోపలి కెళ్ళింది.

"ఓ.. ." అన్నాను, "కత చెప్పి!" అన్నట్టు.

"ఈ సరస్వతి వాళ్ళది - పాంకొండ తాతయ్యా. అప్పుడు ఫోటో చూసేనని చెప్పేవే. ఆ పిల్లే అన్నమాట. హైద్రాబాదులో వీళ్ళ స్వయ్య వుద్యోగం చేస్తున్నట్టు. ఇంటికి దీగ బెట్ట మన్నాడు. కొన్నాళ్ళు మనిల్లో అలవాట య్యేక వెతుతుంది."

"వటన్, రాస్కెల్!" అందామని వుంది. కాని అల్లారుముద్దుగా పెంచావే!

"ఇదేంట్రా నాయనా ఇది!" అన్నాను.

"అంటే తాతయ్యా. ఇంకేమీ అనకు, నువ్వే కోప్పడకావేమోనని హాడిలిపోయాననుకో. మా తాతయ్య దింగారు!" అంటూ నామీద కొచ్చేరు వేణు. "ఈ ఒక్క విషయంలో మాత్రం మవ్వే చెప్పినట్టు చెయ్యలేకపోయాను తాతయ్యా" అని గుసగుస లాడేడు.

'మరి ప్రమీల- ఆ అమ్మాయి మంచిదే అన్నావు కదురా. నువ్వు... ఆ ఉ తరం- అదంతా?" అని రాళ్ళు తన్నుకున్నట్టు తడబ డాను.

"అదంతా విజమే తాతయ్యా. ఆ అమ్మాయి నా కెన్నో నేర్పింది..... కాని నాక్కా వలసింది- పెళ్ళావా, మొగుడా?"

వేణు విజంగా హరిగారింటికి వెళ్ళా; ప్రమీల చాలా మంచిదని ఉ తరంలో అంతగా రాసి మొగుళ్ళా వుండని నోటో అన్నాడే! ఈ ఎసిమిదిరోజులూ అతను హరిగారింట్లోనే గడి పాడా; ఇన్నాళ్ళూ మనవడి జీవితాన్ని చాలాటి పోనీ లోటబోమ్మ నాడించినట్టు అడించిన వేణు గోపాలంగారు ఇప్పటికేనా ఇలాంటి డకీ ట్రిక్కులు మానేస్తాడా లేదా? ఉండులో అస లై స రోగ్ ఎవరూ ఈ ప్రశ్నలకు నమాదాతలు ఎవరికి వారు తెలుసుకోవలసినవి. తతయితలు అన్నీ చెప్పడం పాతకులను అండకెసిమేటు చెయ్యడమే. మా పీతగారు చెప్పినట్లు బిల్లివిక్ టు యూ.

దిర్ఘ రోగులకు చికిత్స
 యురొగ మైనసూ
 యెంతకాలముగా
 నున్ననూ మాసలహావో
 ఆరొగ్గమును పొందండి
 ప్రతి రోగిని అనుభవ డ్రెడ్డా విశేషముల
 క్షో నివారించగలము.
కవిరాజ్ మోహన్.
 కవిరాజ్ మోహన్, కవిరాజ్ మోహన్, కవిరాజ్ మోహన్